

అంతరాలు

"వల్లపురెడ్డి"

బుచ్చాల్లో కూర్చుని ఎవరిలోనో మాట్లాడుతున్న పొరుగువారి బాలయ్యను చూసి బుచ్చిరాజు ఆకస్మాత్తుగా తలదించుకుని చరచరా వెళ్ళిపోయాడు. అతని పోకడను బాలయ్య గమనించనే లేదు. గమనించినా అతను తలవంచుకుని వెళ్ళుతున్నాడెందుకో అని సందేహించేవాడు కాదు. ఒకవేళ అలాంటి సందేహం కలిగినప్పటికీ అతని తలవంచుకునే కారణం తను అక్కడ అనుభవటమే అని మాత్రం తెలిసికోలేక పోయేవాడే. ఎందుకంటే బుచ్చిరాజును బాలయ్య అంతగా ఎరుగడు. కారణం: బుచ్చిరాజులాగ తాను గొప్పగా చదువు నున్నవాడూ కాదు; దర్బాకలవాడూ కాదు. దీన్ని షర్టు, స్ట్రాస్కోవంచె, మీద అందంగా కప్పుతున్న పెద్దాపురం సిల్కుకండువా, చెప్పులు. అంతేగాక అతను సహజంగా అంతగాడు; నీటుగా క్రాపు దున్ని పరిశుభ్రంగా ఉన్నాడు. బాలయ్య పీటి కన్నిటికీ దూరంగా ఉన్నాడు. అతనిమీద చిరిగి పేలికలయిపోయి చెనుటలో పలమార్లు తడిసి, ఎండి బిగుసుకుపోయిన ఒక తలపాగా, చాలీచాలని పాతపంచెకు మినహా మరేమీలేవు. ఇక అంద చందాలు పరిశుభ్రత కావాలంటే అతని దగ్గర వెలికినా దొరకవు. ఇవన్నీ వ్యక్తిగత విషయాలే అయినా, సామాజికంగా కూడ ఇరువురికీ ఏవిధ మైన కలయికలూలేవు ఒకే ఊరివాళ్లు కాకపోవటంవల్ల. ప్రాపంచిక తారతమ్యాలను దాటించరు వాత, వీ రిరువురినీ ముడిపేసి సమానత్వం కల్పించేది ఒక్క సృష్టిమాత్రమే!

బుచ్చిరాజు బాలయ్య దేవితలలో ఒకక్షణం తటస్థపడి మరుగుపడిపోయిన అసంఖ్యాకంగా ఒకడే కానీ నిత్యమూ కలిసేవాడుమాత్రం కాదు. అయితేమరి బాలయ్యను చూసి మాట్టంతోనే ప్రధానంగాన్ని వంచుకుని వెళ్ళిపోవటానికి కారణం?

నిజానికి అతను తన మస్తకాన్ని బుద్ధిపూర్వకంగా వంచుకొలేదు. బాలయ్యను చూట్టంతోనే దానంతటదే ఆశ్రయత్నంగా వంగిపోయింది. అతను చదువుకున్నవాడు; న్యాయాన్యాయాలను నలుగురికి తెలియజెప్పగల మనిషి. అభ్యుదయ రచయిత; సంఘసంస్కరణ ప్రధానాశయంగా వెట్టుకున్న వ్యక్తి. వీటన్నిటికీ తోడు అతనిలో ఆత్మను పరిశీలించుకునే సుగుణమొకటుంది. ఎవరైనా నీతిబాహ్యంగా ప్రవర్తించారంటే అతనికి కంట గింపు. ఎప్పుడైనా పొరపాటున తనే అలా ప్రవర్తించే ఎవలెనిబాధ ననుభవిస్తాడు. తనమీద ఉన్న నద్భావంకొద్దీ ఇతరులు తనతప్పిదాన్ని ప్రేరేపిచూపకపోయినా తనకుతానే చక్కాత్తాప పడుతాడు. అతల్లో ఉన్న ఈ గుణమే ఎన్నడో తను చేసిన పొరపాటుకు శిక్షగా ఈ నాడు తలవంచేలా జేసింది.

మూల్లాల క్రితం సంగతి. వేనవి నెలవుల్లో గోవిందూ, దశరథం బుచ్చిరాజును ఓ మారు చూసి వెడదామని వచ్చారు. ఆ నాడు వివో సాంసారిక క్లిష్టపరిస్థితులు ఎదురు తగలటం వల్ల బుచ్చిరాజు మనస్సేమీ బావుండలేదు. వచ్చిన మిత్రత్వయంతో ఎప్పటిలా మనసువిప్పి మాట్లాడలేదు. సరికదా, కనీసం వల్లెత్తుమూలైనా పల్కుకుండా మానధారి అయ్యాడు గోవిందుకొంచెం మితభాషి. కానీ దశరథం పట్టాన పని లాడుకాడు. ఎలాగైనా మాట్లాడించాలని ప్రయత్నం చేశాడు. అయినా అతడు మాట్లాడకపోవడం మటుచి, దశరథ హాస్యభరితంగా సాగించిననోరణి అనవసర ప్రసంగంగా తోచి విసుక్కున్నాడు. బుచ్చిరాజు ఎందుకంత విచారిస్తున్నాడో మిత్రులకి తెలుసు. తెలిసే అతణ్ణి విచారంలాంచి బయటికి డాల్లని ప్రయత్నించారు. కానీ ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమయ్యేసరికి "మేం వెళ్ళిపోమా?" అనడిగారు.

వెళ్ళొద్దని ప్రాణేయపడతాడని వారి ఆంతరంగి కాబ్బిప్రాయం.

“వెళ్ళవారిని అడ్డుకుని అడుక్కునేవా లెవరూ లేరిక్కడ” సమాధానంలో తీవ్రత కనిపించినా లోలోపల వారు వెళ్ళటమంటే అయిష్టంగానే ఉంది.

“మాట్లాడకపోలే మానె, కనీసం ఆలా పొలాలవైపు వెళ్ళివద్దాం పద” అని లాగారు. తన కేమో బయటికి వెళ్ళటానిక్కూడా మనస్సొప్పటం లేదు. కాని వాళ్ళ కోరికను ఈమాత్రమైనా సాగనీయకపోలే వారు వెళ్ళటం తగ్గం అని తోచేసరికి వెళ్ళక తప్పలేదు. పొలాలవైపు బయల్దేరిన వారు మెల్లిగా మామిడితోటవైపు దారి తీశారు, కాస్తేపు అలా సరదాగా తిరిగి నాలుగు మామిడివళ్ళు కొనుక్కుని తినివద్దామని. ఈ కోరికను సూడా కావనకలేకపోయాడు. మనిషిలో సహజంగా వున్న లోపం ఇదొక్కటే. కటువుగా ప్రవర్తిస్తూన్నప్పుడు చర్యలన్నీ ఒకదానికంటే మరొకటి కటువుగా వుంటాయి. కాని దానిలోనే ఏ కొంచం నమ్రత ప్రవేశించినా అదే నమ్రత మరో నమ్రతకు దారితీస్తుంది. కటువుతనంగాని, నమ్రతగాని మనిషిలో పరిమితంగాఉంటే మంచిదే. కాని ఇవెప్పుడూ హద్దుల్లో వుండవు. ఇవి కల్లు సారావంటి మత్తు పదార్థాల వంటివి. వీటిని ఒక పనిమిలిలో ఉపయోగిస్తున్నంతవరకు మనిషికి ఏ భయమూ ఆక్కరలేదు. కాని ఒక గ్లాసు కల్లు మరో గ్లాసుకు నాంది. బుచ్చిరాజు మిత్రుల ఒక టారికను చెల్లించాక మరో కోరికను చెల్లించకుండా ఉండలేకపోయాడు.

తోట ఆ వూరికి మైలుదూరాన్న మరో ఊరి జాగీర్దారుది. దాన్ని ప్రతి సంవత్సరమూ జాలరి వాళ్ళు కౌలుకు తీసుకుంటారు. దానిలో పలు రకాల మామిళ్ళున్నాయి. విరివిగా కాస్తాయి. జాలరివాళ్ళు బాగాలాభం తీస్తుంటారు. కౌలుదార్లు బుచ్చిరాజు గ్రామస్థలే కావటంచేత పరిచయాన్ని బట్టి కొంచం చౌకగా మంచివళ్ళు ఇస్తారు. అందు చేత ప్రతి సంవత్సరమూ మిత్రులవరైనా వస్తే ఆ తోటకే తీసికెళ్ళటం పరిపాటి.

గేటు తెరచుకుని తోటలో కెళ్ళారు. పది గజాలదూరం వెళ్ళారో లేదో, దూరంనుంచి

“ఎవరయ్యా...యాడికి?” అని కేక వివపడింది. ఆ కేక తమకు ఉద్దేశించే అయినప్పటికీ అంటటి గట్టి కేకకుతగ్గ సమాధానం ఇచ్చే గొంతు ఎవ్వరికీ లేకపోవటంవల్ల ఇంకా ముందుకు వెళ్ళారు. ఒక మనిషి పరుగెత్తుతుంటూ వచ్చి “యాడికయ్యా, కేకేస్తూంటే యిన్నించుకోకుండానే ఒస్తున్నారు?” అని ప్రశ్నించాడు.

“ఆ, మరేమీలేదు; కొంచం తోట చూసే వెడదామని వచ్చాం. అంతే” అన్నాడు గోవిందు. సెప్పందిగా మరో వాలుగైడడుగులు ముందుకు నడిచారు మామిడి అంటు పరికిస్తూ.

“ఏముంది సూట్టానికి? యెల్లిపాండయ్యా, దొరొల్లెవలైనా సూస్తే నాకు మాటొస్తది” ముందుకు నడిచివెడుతున్నవారి నమసరిస్తూ “నెపు తుంటే యిన్నడదయ్యా మీకు?” అన్నాడు మొదటి ధోరణిలోనే. చెబుతున్న మాటలు తమకు గాదన్నట్లుగా ముందుకు నడుస్తూంది మిత్రత్రయం. బుచ్చిరాజు పాదాలు ముందుకు వెళ్ళటానికి ఒప్పుకోలేదు. మిత్రుల ముఖంలోకి చూశాడు వెడదామన్నట్లు.

మిత్రుని ముఖకవళికల్ని ఖాతరు చెయ్యకుండానే గోవిందు ప్రారంభించాడు. “ఊరికే చూట్టానికి కాదు; పళ్ళు కొనుక్కెళ్ళాలని వచ్చాం”

“కొంటమూ, అమ్మటమూ ఇక్కడేమీలేదు. వచ్చిందారినే మల్లండి” అంటూ త్వరపెట్టాడు.

“ఏటేటా మేమిక్కడే కొనుక్కుని తిని పోతుంటాం. ఇదేమిటి ఈ ఏడు ఇట్లంటావ్? ఇంకెవరూ లేరా గుత్తాకు తీస్తున్న వాళ్ళు?” చుట్టూరా కలియచూశాడు. గోవిందు. “తోట బొత్తిగా వండనట్లుదే?”

“ఏదీ చెట్లకు ఈ యెడంతా నీళ్లే పారనివ్వలేదు. వండమంటే ఎట్లా పండుతాయయ్యా?” అతడు మాట్లాడికి దిగాడు. మొదటిలాగా కోప పూరితంగా లేవు మాటలు “ఎందుకూ? ఇంతపెద్ద బావి ఉండనేవుంది. నీరెందుకు పట్టలేదు తోటకి?” అనడిగాడు గోవిందు.

అతడు ఒక పదిగజాలు ముందుకువెళ్ళి ఒక చెట్టుకింద చలికిలపడ్డాడు. “ఉంది బావివుంది; ఇంజన్లు వున్నయ్. కాని ఏదో ఆమధ్య చిన్నదొర

పెద్దోరా కొంచం కీచులాడుకున్నారు. పట్నం నుంచి పెద్దొర సెలకీ, రెన్నెల్లకూ వచ్చి తోటమీ దొచ్చిన డబ్బులన్నీ తీసికెళ్లి కర్చుపెద్దూంటే చిందొర సూడకే ఇంజన్లు పీకించి బంగలాలా వడేశారు. మమ్మల్ని నీరెట్టాద్దన్నారు. మాకేం? జీతగాల్లం సెప్పినంత సేసేవాళ్ళం. ఈయండు ఏదో ఈమూలాకటి, ఆమధ్య రెండు, ఆపక్కన ఓనాలుగు చెట్లు; అంతాకలసి ఒక ఏడెనిమిది గల్లయి పండినయి. వాటికి నన్ను కావలా ఉంచారు. అవికూడా మొన్న రేగిన గాలులకి ఆస్తి రాలిపోయినయి. ఇంకా కొంచం మిగిల్చియి.”

“మరి రాలిన కాయలన్నీ ఏంజేశారు?” మధ్య లోనే ప్రశ్న.

“ఏమో, రెండుమూడు గంపల కాయలకు రాలినయ్. ఆస్తి ఏరికెళ్లి బంగలాలా వోసాను. ఏం జేసుకున్నారో ఎవరికి తెలుసు? వాటితోని మాకేంపని? ఒక్కటిగూడా ముట్టుకోలా నేను...”

“అయితే నువ్వు దొరలదగ్గర జీతం చేస్తున్నా వన్నమాట. ఎన్నాళ్ళనుంచి? ఎంతిస్తారు జీతం?” విషయం మార్చాడు గోవిందు.

“పదేళ్ళ పిల్లగాడి దగ్గర్నుంచి ఈల్ల దగ్గరే వున్నా. ఇరవై ఏళ్లయింది. యాడాదికి నూట యాభై గాడిలిస్తారు. తోటదగ్గర ఉండమంటే వుండాలి. ఆవునరమొచ్చి దున్నటానికి కెల్లమంటే ఎట్లాలి. ఒక్క పనిగాదు. అన్ని పనులూ సెయ్యాలి. మొన్ననే సాలిచ్చుకుందామంటే, చిందొర ఉండీ, కాదు బాలయ్యా ఈ ఒక్కేడే ఎట్లాగో ఉండు. మధ్యలో మానేస్తే ఎట్లాగు? అని ఊరికే అడిగితే కాదన్నకే వున్నా. ఈ ఒక్కేడూ అయిపోతే ఇక మానుకుంటా ఉన్నంత వరకూ నాయంగా చెయ్యాలిగదా...”, గోవిందు ముఖంలోకి చూశాడాయన. గోవిందు పరధ్యా స్నంగా వూకొడ్తున్నాడతని మాటలకు దశరథం మాత్రం శ్రద్ధంగా వింటున్నాడు.

దశరథం జేబులోంచి సిగరెట్టుడబ్బీ తీసి ఒకటి ముట్టించుకున్నాడు. డబ్బీ గోవిందుకిస్తూ అతని కొకటివ్వమని నొగచేశాడు. గోవిందు “నువ్వు సిగరెట్టు కాల్యపూ?” అతన్ను ద్వేషించి ప్రశ్నిస్తూ చేతిని ముందుకు పోనిచ్చాడు. “ఉహూ, నేం తాగను.

నాకొద్దు.” వైముఖ్యం, త.తరపాటు వ్యక్తపరి చాడు - ముఖంలోనూ, చేష్టలోనూ.

“మరేంలేదు; తీసుకో బాలయ్యా మేం పండ్ల కొరకీస్తున్న లంచమనుకుంటున్నానా, ఏం? నువ్వు పండ్లివ్వక పోయినా ఫరవాలేదు. తీసుకో.” అన్నాడు దశరథం.

“పండ్లిచ్చినా, ఇయ్యకపోయినా నేను తాగ నయ్యూ. చుట్టతాగితే తీసుకోటానికేం. తాగ నయ్యూ అంటే...” అన్నాడు.

గోవిందు సిగరెట్టు డబ్బీని దశరథం కిచ్చాడు. “అయితే మరి ఇంతదూరంనుంచి వచ్చి తిన కుండానే వెళ్ళాలా బాలయ్యా?” అన్నాడు. ఎక్కడలేని నిరాశ నిస్పృహ కన్నరచాడు మాటల్లో.

“ఆ, ఎల్లాల్సిందే. నేనేం జెయ్యను? ఇదేం నాతోటా? ఏదో నాలుపండ్లివ్వటానికీ? నేనివ్వ నయ్యూ నాకు మాటొస్తది.”

“నీకు మాటొచ్చేట్టు చేస్తామా? ఇదుగో డబ్బు తీసుకుని నీకివ్వవచ్చినన్నీ—మూడో, నాల్గో— తెచ్చివ్వు తోట వెనకదారిగుండా వెడతాం. నీకేమీ మాట రాసీములే దూరంగా వెళ్ళిపోతాం.”

“ఉహూ, అదంతా ఏమీ పడదు. ఎల్లండి దొరలెవరైనా చూస్తే నన్ను దక్కనివ్వరు. తోటలో మనుషులు తిరిగితే సరి; నన్ను కుచ్చి కుచ్చి అడుగుడారు. ఎల్లండయ్యా ఎన్నిసార్లు చెప్పాలి?”

ఎంతసేపు మాట్లాడినా అతను తమదార్లో వడే సూచనలేమీ అగుపడలేదు. “అయితే, ఇంత దూరం వచ్చినందుకు బావిలో నీళ్ళయినా త్రాగి వెడదాం పదండి.” అన్నాడు గోవిందు. ముగ్గురూ బావిదగ్గరికి దారితీశారు. కాని ఎవరూ నీళ్ల త్రాగనేలేదు. బుచ్చిరాజు మాత్రం బావిలోకి దిగి, నీళ్ళవనన కొద్దున్నందున బయటికొచ్చాడు. అతడూ వారివెనకాలే వెళ్ళాడు. బావిచుట్టూరూ నాలుగైదు చెట్లు బాగాపండిఉన్నయి. వెళ్ళిన త్రిమూర్తులు ఏమైనాచేస్తారేమోననే అనుమానం చేత అతడు అక్కడే నిరీక్షిస్తూ నిల్చున్నాడు.

బుచ్చిరాజుకేమో అక్కడ నిల్చున్న ప్రతి క్షణం విసుగ్గా గడుస్తుంది. కాని గోవిందుమాత్రం తోటకాపరితో మాటలు ముగించటంలేదు. అప్పు

డప్పుడు దశరథం గూడా అగ్నికి వాయువులా తోడౌతున్నాడు. గోవిందు, అంటవెంపకాన్ని గురించి సంభాషణ మొదలెట్టాడు. మధ్యమధ్య గోవిందు డబ్బులు తీసుకుని వళ్ళివ్వమనటమూ, అతడు నిరాకరించటమూ జరుగుతూనే ఉంది. బుచ్చిరాజు అతని న్యాయబుద్ధికి, విశ్వాసానికి లోలోపల మెచ్చుకున్నాడు.

గోవిందు ఆఖరి ప్రయత్నం చేశాడు. జేబు లోంచి ఒక రూపాయి నోటుతీసి అతని దగ్గరికి వెళ్ళి బలవంతంగా చేతిలో, అతడు వద్దవద్దంటుండ గానే ఉంచి “ఇదిగో ఇది తీసుకుని నీ ఇష్టంవచ్చి నన్ను వళ్ళుతీసుకొచ్చివు. మేం ఇదే, ఈ వెనక దారిగూడా వెళ్ళిపోతాం. ఎవ్వరికీ ఈ విషయం తెలియనివ్వాలే. ఇంతదూరంవచ్చి ఊరికే ఎలా వెళ్ళాలి? తెచ్చివు.” వీలయినంత మృదువుగా చెప్పాడు.

ఆ దృశ్యం బుచ్చిరాజుకేమీ బాగనిపించలేదు. తోటనువిషి చేతిలోంచి నోటును జారవిడువలేక పోయాడు. అతనిలో ఎన్ని ఊహలు రేకెత్తినవో ఆ రూపాయివల్ల తన భార్యను ఒక రవికె తీసుకు రావచ్చుననుకున్నాడో, లేక చిన్నకొడుక్కి ఒక చొక్కా కుట్టించవచ్చు ననుకున్నాడో, లేక మూన్నాళ్ళకు సరిపోయే బత్తెం కొనవచ్చు ననెంచాడో, ... ఏమేమీ ఊహించాడోగాని ముఖం మాత్రం ఒకవైపున ఏదో ఆశచేత జేవురించింది. మరోవైపు, యజమానివల్ల విశ్వాసరాహిత్యంగా ప్రవర్తిస్తున్నాననే బాధచేతనేమో, కళ్ళ దగ్గింది. ఎట్టకేలకు ఆతను కాదనలేక పోయాడు. ‘మీ రెంత చెప్పినా ఇనటంలేదు. నాకు మాటోస్తదని అప్పట్నుంచి చెబుతుంటే మీపట్టు మీదే. కచ్చితంగా మాట్లాడుదామంటే పెద్దకులపోళ్ళు ... నరే, ఆలారండి.’ అంటూ తోటకు పూర్తిగా వెనక భాగానికి తీసుకువెళ్ళాడు వారిని. బాగా వెడల్పుగా పెరిగిన చెట్లమాటుకు వెళ్ళి నాలుగుపండ్లు త్రొంచి తీసుకుని పరుగెత్తుకొచ్చి వాళ్ళ చేతుల్లోపెట్టి, “ఇక వెళ్ళండి. నాకు భయమేస్తుంది. దూరంగా ఎళ్ళి పొండి.” అన్నాడు. ఆతను ఆపాదమస్తకమూ వణుకుతున్నాడు. అతని స్థితిచూచి బుచ్చిరాజుకు మనస్సు చివుక్కుమంది, అతనిమీద జాలి,

కోపమూ కలిగినాయి. డబ్బు ఆశచూపి అతడిని ఆస్థితికితెచ్చిన మిత్రులమీద వట్టలే ఆగ్రహం కలిగింది; కాని ఏమీ అనలేకపోయాడు.

తోటబయటికివెళ్ళి ఒకచోట కూర్చున్నారు. మిత్రులు గోవిందూ, దశరథం వళ్ళును వగుల కొట్టారు కత్తిమీరాలేకపోవటంవల్ల. బుచ్చిరాజుకు ఆ వళ్ళుతీసటం సుతరామూ ఇష్టంలేదు. కాని మిత్రుల్ని సంతృప్తి పరచటానికి తినక తప్పలేదు; తరువాత గోవిందు ఒక పెద్ద ఉపన్యాసమిచ్చాడు. తను తోటకాపరి కీలానికి భంగకరంగా ప్రవర్తించ లేదనీ, జాగ్రహార్యకు అన్నిపండ్లు అనవసరం కనుక ఒక విధంగా తోటవాడికి సహాయం జరిగిందీ, తను కోరిక నెరవేరిందనీ.

సాయంత్రం ఇంటికి మరలి వస్తూంటే దశరథ అన్నాడు గోవిందుతో “ఏం గోవిందూ, తప్ప మందామని చూస్తున్నావేమో, తోటవాణ్ణి డబ్బుతోమార్చి! ఇదో మన కవిగారు ఎక్కడైనా చెబుతీస్తారు. కొంచెం జాగ్రత. లేపోమాపో కళ్ళనో, గేయాన్నో వ్రాస్తారుమాడు.” అని హెచ్చు రించాడు నవ్వుతూ.

“రాసుకుంటే రాసుకో, కాని మా పేర్లతో డైరెక్టుగా మాత్రం డీల్ కావద్దు స్వామి” అన్నాడు గోవిందు బుచ్చిరాజువెపు చూస్తూ. బుచ్చిరాజు పలకుండా గంభీరంగా నడుస్తున్నాడు.

మరునాడు ఉదయం మిత్రులు వెళ్ళిపోయారు. పోస్టుమాన్ ఉత్తరాలు తెచ్చి ఇచ్చాడు. ఒక కవరులో ఒకచెక్ గూడా వచ్చింది. ఎక్కడుంచో అని ఆదుర్దాగా చూశాడు. ఒక ప్రముఖ పత్రికాధి పతి పంపాడు. ఉత్తరాలన్నీ చూస్తే అతనినుంచి ఒక ఉత్తరంగూడా వచ్చిఉంది. “ప్రత్యేక సారస్వత సంచిక వెలువరిస్తున్నాం. మీ రచన అవశ్యం కావాలి. పారితోషికంగా ఏళ్లైరూపాయలు పంపు కుంటున్నాం.” ఇవీ ఉత్తరంలోని మాటలు. ఏం చెయ్యాలో స్ఫురించలేద బుచ్చిరాజుకు.

వాళ్ళ మాటను తీసివెయ్యలేక రవనైలే పంపాడు; కాని తరువాత చాలా బాధపడ్డాడు. అంతకు క్రిందటిరోజున జరిగిన బాలయ్య ఘట్టం జ్ఞప్తికొచ్చింది. అతనికీ తనకూ దేదేమీమీ అగు పడలేదు. అనమానంతో కుచించుకు పోయాడు.

ఈ కారణంవల్లనే బుచ్చిరాజు బాలయ్యను చూసి తల దించుకున్నాడు. ఇప్పుడే కాక ఇంతకు మొదటగూడ ఎన్నో పర్యాయాలు బుచ్చిరాజుకు తటస్థపడ్డాడు. ఇతణ్ణిచూసి అతడు చలించలేదు. ఇతడే తలవాల్చి వెళ్ళిపోవాలి వచ్చింది. కారణం బుచ్చిరాజుకు తెలుసు. బాలయ్య తన ప్రవర్తనకు పణికిపోయింది ఊణ కాలం మాత్రమే ఆ ఘట్టం కాస్తా కళ్ళముందు నుంచి మాయమవగానే తనూ మర్చిపోయాడు. బుచ్చిరాజును ఈనాడతను గుర్తేచట్టడు. కాని బుచ్చిరాజు మాత్రం తన తప్పిదానికి ఈనాడు గూడా తలవంచుకుంటున్నాడు. బాలయ్యకూ,

బుచ్చిరాజుకూ ఉన్న లేడా ఆత్మసంస్కారం లోనే.

త్వరత్వరగా ఇంటికివచ్చి బుచ్చిరాజు ఈడీ వైర్ లో కూర్చున్నాడు. కాని అతని మనస్సు మనసులోలేదు. ఎందుకు తను ఆ ప్రయత్నంగా అలాంటి అవమానం ఫిలవుతాడు? బాలయ్య ఏనాడో మర్చిపోయినట్టుంది. కాని తననిత పరకూ పీడిస్తుండే ఆఘట్టం! తనూ, బాలయ్యమల్లె ఉంటే ఎంత బావుండును! 'ఫీ, ఛీ ఈ చదువూ, సంస్కారమూ లేకున్నా బావుండేది! అని మనసులో అనుకుంటూంటే వేడినిక్కాగనం ఒకటి వెలువడింది.

క థా ని క

ఫలించిన పథకం

ఎస్. యం. సుభాని

అట్టుంచి వస్తున్న రాజారావు రాండ్ గార్డెన్ లోని ఫౌంటెన్ దగ్గర నిలబడివున్న విజయ లక్ష్మిని చూశాడు. అంతకు క్రితం చాలసార్లు చూశాడు, కాని పరిచయ మేర్పడిన తర్వాత ఇదే మొదటిసారిగా చూడటం. ఎప్పుడుచూసినా ఏదో విచారంతో బాధపడుతున్నట్టు కనిపిస్తుండేది. ఈ రోజు ఆమె ముఖాన విచారం ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తున్నది. ఒక్కక్షణం ఆమెవైపు చూస్తు నిల్చున్న రాజారావు మనసులో ఒక ఊహ మెరిసింది. ఎలాగైనా ఆమె విచారం పోగొట్టాలని నిశ్చయించుకొని గార్డెన్ లో ప్రవేశించాడు.

ఆమెలో కేవలం ఒక్కసారిమాత్రం సమాపేశం పరిచయమైనా, అతను ఎటువంటి సంకేతం లేకుండా ఆమెను సమీపించాడు. కొంతవరకు ఆతనిలోని సత్సంకల్పం ఆతనిని ముందుకు నెట్టింది.

“బాగున్నారా?” అని అడిగాడు రాజారావు.

“అ” అంటూ ఆమె ఆస్పష్ట మందహాసంతో తలదాచింది.

“అదోమాదిరిగా ఉన్నారే. ఒంట్లో బాగా లేదా?”

“ఏమీలేదండీ, కులాసాగానే వున్నాను” తల వంచుకుని సమాధానం చెప్పింది.

“ఎప్పుడు చూసినా ఏదో దిగులుగావుంటారు. అంతకన్నా నాలుగు రసగుళికలు వుచ్చుకోరాదూ?” నవ్వుతూ అన్నాడు రాజారావు.

“రసగుళికలు...” అంటే ఏమిటన్నట్టు ఆమె ఆశ్చర్యంగా చూసింది అతనివైపు.

“మరేంకాదు, ఉత్సాహంగా ఉండేందుకు డాక్టరుగారి నడిగి నాలుగు మోతాదుల ఆనంద రసం వుచ్చుకోరాదా?”-అని.

ఆమె మళ్ళా తలెత్తి రాజారావువైపు చూసింది. అతను చిరునవ్వు చిందిస్తున్నాడు... ఆమె కళ్ళలో కోపం, సిగ్గు, రెండూ ప్రతిబింబించినై. రాజారావు ఇంకా మందహాసం చేస్తూనే వున్నాడు. ఆమె తలవంచుకున్నది.

పాలిపోయిన ఆమె చెక్కిళ్ల ఊణికంగా గులాబివర్ణం దాల్చటం రాజారావు స్పష్టంగా చూడకలిగాడు. అతనికి తన సత్సంకల్పం నెరవేరుతుందనే విశ్వాసం కలిగింది.